

L'IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES DE VARIES SOCIEDATS DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número.....	0'05 cèn.ª pta.
A domicili. Es trimestre.....	0'65 »
Un any.....	2'60 »
Per dotzones.....	0'45 »
Núm.ª atrassats des 2.ª tom.....	0'05 »
Id. id. des 1.ª tom.....	0'07 »

SONARÀ CADA DISSAPTE COM HA SONAT FINS ARA
SI TÈ VENT À SA FLAUTA.

ADMINISTRACIÓ: CADENA DE CORT, N.º 41.

Fòra Palma. Dins Mallorca.	{ 3 mesos.... 0'85
	{ 1 any..... 3'25
Dins Espanya.....	{ 3 mesos.... 1'00
	{ 1 any..... 3'50
A Ultramar y s' Estrangé.....	{ 3 mesos.... 1'50
	{ 1 any..... 5'00

ES CONTE DE S' AÑY.

Vaitx tení un sòmit y no cregueu que fassa molt de temps. Ja havian entrat dins sa segona decena d' es mes qu' acabám ara; y des gran susto que vaitx prendre encara no n' estich restablít del tot. Escoltau lo que passá.

Sa méua sògra se posá molt malalta y va está vint y vuyt dies que no podía acabá de fé barrina amb la Mòrt. Axò basta per sèbre si era d'aquelles de piñol vermey y un cabo complet de coraceros. Jò veitava cada vespre y frissava ja de que se morís porque no m' agonitava dret. A la fi, la Mòrt la pillá de còp descuyt y la se va fé séua; y sa sògra s' en hagué d' aná à fé vanmes à dins Son Trillo; y..... Per aquí es cans en passan... vuy dí, *Requiescat in pace*, porque m' entengueu milló.

A mí me deixá..... viu, y no sé quantes carretades de..... són y cansament. Succelí per lo mateix qu' es primé vespre que vaitx podè dormí descansat, es méu còs va essè còm una rebassa.

Totduna que vaitx está adormit me va pareixe que m' trobava dins un gran bosch y qu' havia perdut es camí per torná à la vila. Sa nit s' en venia demunt y es temps amenassava tempestat. Es vent era furiós y ets arbres se doblegavan fent gran rendò, y moltes branques estellavan y cayan p' es méu costat. Quant mes caminava per sortí d' aquell laberinto més internat me trobava, sense veure may camí ni carrera per lloch. Al entretant sa tempestat s' havia desfermada y es rendò des tròns, y sa llum des llamps, y ses centelles, y s' aygo que caya à portadores me carregaren de feredat fins à n' es punt de creure cèrt y segú qu' aquella nit seria sa derrera de sa méua vida y m' en aniria à vetlà sa méua sògra per tota una eternidat.

Desesperat me pòs à cercá si veuria un enforriñay ó barraca ó còva per alliberarmé d' aquell desastre, quant amb sa claró d' es llamps, vaitx afiná unes parets véyes que parexian ses tápies antigues d' una casòta de possessió. Co-

mèns à voltarlès per veure de trobá es portál, y no n' hi havia cap. Parexia allò un castell ruynós y abandonat. Volta qui volta; aquí caych, aquí m' a-xech; y ja comensava es cap à anarmé en torn, quant d' una enclétxa veitx sortí un esbart d' òlibes, y jò pe sa mateixa enclétxa m' en entr' endins. Lo primé que vaitx trobá, va essè una porxada gran y à devall hey estavan una partida de dimónis boyets amb uyeres verdes lletjint periòdichs y prenguent nota de tots els fets que los covian.

Qui notava ses cases de *huéspedes* que cercan un señó totsòl. Qui apuntava tots aquells qu' anuncian específichs que curan, y cartes qu' aseguran es miracles que diuen que fan, y d' altres que escrivian còses que trobavan mes fondes per mí. Es qui los comandava duya un barret en punta, tenia al costat una vergueta que feya bruxeries y à s' altre un caxó amb un ròtol que deya: *Polvos de la Mare Celestina*.

Jò demanava à tots qu' era allò que feyan y aquelles còses que veyá y no entenía, y amb una cara de faufedes y una veu infernal me contestavan, còm à per forsa; acabant sempre amb ses exclamacions: «¡Vaja un homo atrevit y coriós!»—«Tot heu vòl sèbre y malahit lo que li va, ni li impòrta.»—«Treysló defóra.»—«¿Per hont dimónis deu havè entrat?»

Amb axò sentirem una campana de lluní que tocava les dotze, y aquell qui los comandava va dí: «Ara es s' hòra» y Mallorca se posá à tremolá, y ses pedres se xapavan y pegavan unes amb ses altres, y tot va croixí, y sa terra s' en entra per endins, y tots botirem cap avall, mesclats amb pedres y terròssos y llamarades de foch y fum que sortian de tots els avenchs que trobavam.

Al cap de deu ó dotze minuts cayguerem demunt un empedregat de carbons; qui de cap, qui de cara, qui de memòria, qui de cul. Jò vaitx caure de pèus còm els gats y me vaitx quedá espantat y admirat de no sentí mala oló, quant veyá qu' els altres se tapavan es nàs; de no tení cap dolor demunt es méu còs,

quant sentía que tothom d' allá dins jamegava qu' era un escándol.

—¿No dirás perque cridau tant? (vaitx demaná à un esperitat qu' estava devòra mí).

—¿Perque? Ja heu sabrás qualche dia. Tú no dus escrit à s' esquena es *Jam judicatus*.

—¿Y aquest gran moviment que vaitx, que vòl dí?

—Axò es qu' estám à ses derrerías de s' ainy, y Llocifer demana conta à tots nòltros de lo qu' hem fèt per bé y prosperidat des séu reyne durant tot s' ainy.

—¿Y còm s' hi entén?

—Pròu. Va per nacions y per provincies. Una cada hora. Ara los tòca doná conta à ses Illes Balears.

—Vat' aquí perqu' hey ha hagut tal estruendo dins aquell bòsch y per quina malahida casualidat jò me tròb aquí dins.

Me vaitx arrambá à n' es truy y vaitx veure es gran señó principal d' aquell lloch anomenat Satanás qu' aclaría es contes à n' es mallorquins.

—¿Qu' han flastomat molt enguañy? (demanava).

—Sí. Molt. Més que l' ainy passat, particularment es carretés, y es que fau de curros.

—Bé. Beníssim.

—Hey ha paraules qu' abans tenian un mal sentit y ara ja no l' tónen. Tothom ja les diu per pá y per sal fins y tot ses atlòtes y ses beates; y còm que ja no sia peccat es dirilès.

—¿Y quines son? Digaulès p' es méu conhòrt.

N' hi anomenaren moltes à mils de carretades y ell rèya de satisfet diguent:

—Bé; beníssim.

—¿Y sobre ses 'Sucursals de la Verdesca, còm va la còsa?

—De lo milló. Ja hey ha moltes viles que 'n tenen; y ses de Ciutat prosperan de lo més.

—Ara hey ha hagut una missió de capellans y enejistes, que mos han fet molt de mal amb aquest ram; però no tengueu ansi d' aquesta baixa, dins poch temps mos tornarém trobá à l' alsa axí

còm mos trobavam, perque no han sabut destralatjà sa sòca.

—¿Y sobre cassá y pescá, còm va l'assunto?

—De lo més trempat. Ja no hey ha tú ni vòce-mercè amb aquesta còsa. Tothòm cassa de dia y pesca en sa nit. Perque vejín fins à nè quin punt està aquest negòci, que ja fins y tot han baralat sa paraula de ròbo perque no sòn malament; y ara à n'es ròbo li diuen *irregularidad*.

—¿Y es jugadós? ¿Que tal van?

—De lo més enfurismats. Es de papé van un poch d'ala baixa perque s'en han duyt unes quantes atupades, però no s'agúan cap mica.

—Molt bé, beníssim. Estich satisfet d'es vòstros servicis. En recompensa tendreu dins ses entrañes d'avuy envant, deù graus ménos de calentó. Escriviu ses retgles que vos vaitx à doná perque aquest any qui vé sia tan abundós còm es d'enguany.

Primera: Destorbá per tots es mèdis possibles sa realisació des ferro-carri de Felanitx à Pòrto-Colom y es de Alaró à Solle; perque d'aquest mòdo continuarán es carrelés flastomant demunt ses carreteres mal conservades, y seguirán robant, vuy dí irregularisant garbes per estalviá ses faves des muls y cohint reims y figues de ses voreres des camins sense llecència de l'amo; y ses diligències continuarán passant sa gent à les fosques, tot lo qual mos convé molt à nòstros.

Segona: Procurá que no se pèrde s'estil de doná maneta ses dònnes, perque amb sa maneta se fan señes y moltes quedan enganxades amb aquesta costum.

Tercera: Cuydá de fomentá ses mòdes nòves per rares que sian, à fi de que ses atlòtes joves tegan enveja à ses qui les segueixen; y per podè agontá es punt fassen lo que vòltros voleu y jò també més que vòltros.

Quarta: Enredá la bòga perque L'IGNORANCIA pèrde es suscriptós que té perque diu ses veritats massa clares y axò à mí no m'agrada, ni à vòltros tampoch.

Quinta: Tení bòn conta de qu'els altres periòdichs se trègan ses bràguetes uns amb sos altres perque axò amb el temps mos pòt dá molt de bé, y molta roña à Mallorca.

Sèsta: Quant un haurá robat, ó jugat, ó caygut amb una altre falta deixaulò aná; y pegau à un altre, perque es còsa molt mala de consegü essent tot sòl es que torn arrèra, y casi impossible si té un amich caygut en es séu costat.

Sèptima: Cercareu un pagès que li diuen «Mestre Grinos» y no'l me deixeu tranquil de dia ni de nit.

Quant jò vaitx senti que m'anomenava tot reljirat péch revinglada y cayguent d'es llit em vaitx despertá amb

un susto y un baticò que'm pensava que'm moria.

Ara per acabá, vuy cridá s'atenció des confreres del Sèt Durments perque veján de corretjí ses bísties amb unes altres paraules més decentes, que tot es s'avesarleshí, y à n'es qui van de tres qui n'agafa dues los diré que devegades pensant agafarné una n'agafan més de quatre y una vegada agafades sòlen essé males de desllepissá. Y à n'es companjeros de Sant Dimas que van amb ell fins à mitx dia los predicaré que no'l dexin fins es vespre, per tení temps còm ell de apenedirsé. Y à tots vos suplich que procureu fé vida nòva ara que vé s'any nòu, per desbaratá es plèns de devall terra.

MESTRE GRINOS.

EL COLL DE LA BATALLA.

Cap al Coll de la Batalla
Va pujant lo nòble Rey
En Jaume el Conqueridor
Qu' es ardit, jove y valent.

Allá dalt veu comensada
La lluyta, y sos mesnaders
Son pochis; y son cosí el Compte
Encara à aydarlos no vé.

—Aquesta triga d'En Nuño
Mos pòt fer mal, (diu lo Rey
A un troté:) Corre: que vinga;
Que no trig, qu'aquí l'esper.

Cinch mil hòmes son que lluytan;
Cinch mil hòmes y no més
Capdellats per lo Viscompte
De Bearn, y p' En Guillen
De Moncada y lo séu frere
En Ramon, hòns cavallers.

Jò 'ls estim ab tota fòrsa;
Sobre tot lo bòn Guillen
Que eix matí, jonolls à terra
Y dolrós, devotament
De fòrt vestí la séua ànima
Combregant à Deu mateix.

Jò l'he notat que plorava.
¡Ay! si fós presentiment
De sa mòrt! De tal desgracia
Mos ne guard sempre el bòn Deu.
Avuy lo dinar d'En Nuño
Molt de mal à tots pòt fer.

Patrona Santa María;
Aydaunos que s'es mesté.

Auem à darlos auxili:
Cuytem: Gran brugit se sent,
Y els nòstros veitx que reculán
Sembrant la mòrt en torn séu.

Dalmau, vina ab mí depressa —
—Senyor: Jò no eus deixaré
Fins que porteu la loriga,
Ausberch, respunt y capell.—

En Guillen veu de Mediona
Que baixa plé d'espavent.
—¿Qu' es axò? ¿Que fan els nòstres?—

—Senyor. Lo Compte y Templers
Esvahides han les tendes;
Y En Ramon y En Guillen
De Moncada, per l'esquèrra
Están fent gran desgavell.—

—¿Y vos, que dins Catalunya
Erau justador valent.

Tan jove, tan plé de fòrsa,
Y tan nòble cavaller;
Còm podeu de la batalla
Fujir, còm escuder vell,
Quant encara no es finida?—
—Nafrat som, (li respongué.)—
—¿Còm, nafrat! ¿De quina casta
Y en quin lloch? (pregunta el Rey.)—
—D' un gran còp de pedra viva
Que ma boca ha fet mal bé.—
Lo Rey el pren pe ses rendes:
Irat l'estira diguent:

—Nos pensavam que tal nafrá
Sufrir la mòrt no vos fés.
Tornau prest à la batalla
Qu' els cavallers vertaders
Escomduren en ira deuen
Per nafres d'aquesta lley.—

Ratjant eanch al mitx d'els mòros
De vista es perdé En Guillen,
Y el Rey En Jaume ab sos nòbles
No'l torná veurer may més.

Dalt el Coll de la Batalla
Ja arriba el Rey d'Aragó.
En Rocafort l'acompanya,
Y N' Exemenis, y En Llop
Y també En Bertran de Naya.

Quant es ja dalt el turó
Veü la senyera d'En Nuño,
Y mòros à forfolons
A un altre puig qu' espadetjan
A l'entorn d'un alt penó,
Que mòstra una testa d'home
De fusta ò vera alt de tot.

—Anem allá, (diu Don Jaume.)
Muntembí que vensuts son.—
Sos cavallers per les rudes
L'aturan diguent:—Señó:
Si allá anava per consell vòstre,
De segü morirem tots.

Vòstron còr no cal que sia
De batallar tan cuytós.
Bé diuen dins les mesnades
Qu' en armes vos sou lleó.

Sapigau també qu' els mòros
Que del penó están entorn
Si tractau vos de provarlos
Trobareu que son lleons.—

—Sí aquest es lo consell vòstre,
Veurem qui haurá la rahó.
Fassa Deu qu'aquesta triga
No mos pòrti greus dolors.—

Amb axò s'arreglaren
Cent cavallers y el penó
Del Rey, y quantre d'els mòros,
Valents corregeren tots.

Los sarrahins comensaren
A fujir en confusió,
Y els cristians auxili haguèran
De son Deu tot poderós.

La batalla fonch guanyada:
Prompte es véren los colors
De la senyera d'En Jaume
Tremolant dalt el turó.

—A la ciutat de Mallorca
Anem abans d'esser fòsch,
Ara que el Xech es desfòra;
Deva En Jaume d'Aragó;
—Y cap al plá devallava.

—¿Que deys? ¿Que pensau, Senyor?
¿Per què portau tanta pressa?
(Li demanava En Ramon
D'Alemanya.)—Per vençre prompte:
(Li diu lo Rey.) Anem tots.—

—¿Y vos voleu Rey En Jaume
Fer lo que cap vencedor
Ha fet may? La gran prudència

Vòstra farà qu' aquest jorn
 Sia destinat à sebrer
 Quins cavallers perduts son.—
 —Perduts sian els que sian.
 Jò pens més que tú millor;
 (Li digué el Rey, sens entendre
 Més consells ni més rahons.)—
 Poch temps després vé lo Bisbe
 De Barcelona, plorós;
 Y li diu:—No cuyteu massa.—
 Respon lo Rey:—¿Per què no?
 Si el millor camí es seguir los.
 ¿No heu enteneu aixís, vos?
 —Ay, Senyor! (diu lo sant home,)
 Altres camins son millors.—
 Y cridantlo apart d' els altres
 Li diu ab veus de dolor:
 —¿Sabeu qu' els germans Moncades
 Son perduts; son mòrts tots dos?—
 Quant sentí aqueixes paraules
 El Rey esclatà en singlots;
 Y altre pich li demanava:
 —¿Es veritat que mòrts son?—
 —Mòrts y perduts pera sempre.—
 Y el Rey En Jaume doltrós
 Plorava llàgrima viva
 Y sos ulls n' eran dos roys.

PEP D' AUBEÑA.

ES FÈRRO-CARRIL MALLORQUÍ.

Mos escriuen amb fetxa de 28 d' aquest mes que dins Barcelona hey ha un *rum-rum* mes gròs qu' es qu' hey va havè en temps d' el Rey En Jaume per vení à conquistá Mallorca. Llavo es moviment era de guerra, ara es de pau. Se tracta *nada ménos* que de construhí una via fèrrea per passá es bras de má que separa Mallorca d' es continent. Ja s' es formada una Compañia amb so títol de *Fèrro-carril mallorquí*, y encara no ha emitit cap acció, y ja tenen aquestes cinquanta duros de prima.

Se té pensat que sa via comens à Monjuich y vaja à pará à uu llogaret qu' hey ha devora Valldemosa anomenat s' Estaca. Benehit llogaret, fins ara ignorat des mateixos mallorquins y célebre dins els anals del mon es dia que qued realisada tan gròssa millora!

Es sistema adoptat per vence es obstacles de la má es una sèrie de pònts tubulàs de planxa de fèrro, sostenguts per pilàs de bona silleria. Es pònts d' es centro de sa via serán penjats, de fil de fèrro doble, perqu' es passatgés pujan contemplá sa vista de la má en essé al mitx d' es canal.

Hey ha varios engiñés qu' han proposat à sa Societat es ferló per devall tèrra, partint de sa plassa de ses Corts de s' *Ensanche* fins à pará à s' abeuradó d' Itria; amb so fi d' empalmarló amb so nòstro tram-via y amb sa confiança de trobá mines de tota casta; però aquest pensament ha estat desetxat per pò de trobá molta d' aygo, y sobre tot perque s' altre ha d' essé més segú, més higiènich, més alegre y de resultats més positius.

Sa distancia qu' hey ha desde es punt de partida à n' es de s' arribada se calcula qu' es de cent setanta un kilòmetros, de manera que construhint trescents pilàs en forma de torres que surten des fons de la má, cada pònt qu' anirà de torre à torre vendrà à tení cinchcents setanta metros de llargaria, dividits en seccions si impòrta, per facilitá sa colocació des tubulars. Aquesta mida no té rès d' extraordinari perque à altres fèrro-carrils n' hi ha de molt més llarchs.

Creuen qu' es gasto més gròs serà es d' omplí de ròques es punts de la má ahont hajan d' edificá ses torres, però com dona sa coincidència de que Monjuich los fá nòsa y tots es Catalans voldrian veure 'l llevat d' es plá de Barcelona, y hey ha qui propòsa carregá amb aquest gasto sòls per lográ aquest ideal hermós; y per altre part contan també amb ses ròques des Sollerichs quant fassin es forat d' es séu ramal de fèrro-carril, y que sa compañía té també pensat forada sa muntaña de Valldemosa, per dú es nòu carril à s' Esgrayeta, y continuarló p' es plá de s' Indiolería fins à arribá à s' abeuradó qu' hem dit, esperan que tendrán ròques abastament y amb poch's doblés per aquesta primera operació.

Vatx à donarvós una idèa de s' obra tal com la 'm descriuen.

Cada pilá tendrà sa gruxa de sis metros amb dotze d' amplaria perque puga resistí milló ses ones de la má un dia de mal temps, y perque tenga lloch sa via à dalt cada pilá per construhí casetes de vigilancia p' es peons. S' altaria d' es pilàs serán de coranta fins à xexanta metros, perque per devall es pònts en pujan passá tota casta de barques per gròsses que sian. Es pilàs més alts estirán al mitx d' es canal ja per causa des pònts de fil de fèrro que reclaman més altaria, ja per doná un poch de *declive* à sa línea cap à Mallorca y cap à Barcelona, per facilitá sa sortida de ses aygos y sa des mateixos trens.

Es presupuesto d' aquestes òbres es el siguiente:

300 pilàs de 4000 metros cúbichs de silleria à rahó de 10.000 duros cadascun; son 3 millions de duros. 171.000 metros de pònt de planxa de fèrro rablonada y pintada; ó de fil de fèrro, sistema penjant, à rahó de 500 duros es metro, compresa sa séua colocació; son 85 millions y mitx. 171 kilòmetros de carril à rahó de 10.000 duros un, son 1 milló y 710 mil duros.

Per imprevists 790 mil duros. Axò fa un total de 100 millions de duros, que encara que pareixca molt, no arriba à essé el dèume de lo que hagué de doná France à la Prusia fa poch's anys per indemnissació de guerra.

Els interessos d' aquest capital, à n' es tres per cent, pujan tres millions de duros que dividits p' els nombre de dies

que té un any, donan uns 8000 y pico de duros diaris.

Com es fèrro-carrils aumentan es moviment de ses poblacions més de deu vegades, allà ahont hey ha tèrra y carros y diligències que li fan la competència, se calcula amb fonament que per má, aquest moviment serà à lo ménos vint vegades més gròs, perqu' es viatgés no se maretjarán, ni haurán de passá sa fosca dins un camaròt estret, ni fé cap nit forá de la Tèrra, ni sentí oló de porchs; majorment tenint en conta que sa travesia dins fèrro-carril durará no més qu' unes dues hores ó lo més dues y mitja; y axò farà que molts de catalans que son paruch's à la má vendrán à Mallorca per pá y per sal.

Es passatgers qu' hey ha ara amb sos vapors, se pòden calculá que son uns cinquanta diaris d' anada y cinquanta de venguda, que fan un total de cent passatgers cada dia. Aquests cent passatgers, multiplicats per vint, donan dos mil viatgers; qu' à rahó de cinch duros de passatge, uns amb sos altres, fan un total diari de deu mil duros. Ses mercancies, se té calculat, que no sòls bastarán per pagá empleats y carbó y demés, sinó que deixarán encara un altre tant de benefici. De mòdo qu' es una còsa clara qu' hey haurá negòci que fé per llarch. Val' aquí perque amb aquesta empresa van tan alsurats els catalans y amb motiu.

Nòltros ignorants no podem ménos d' aplaudí es pensament y de recomanarló amb tota eficácia, però trobám una còsa que dirhí, y l' anám à consigná amb tota franquesa:

Mos pareix qu' aquest projecte, si comensás à Mahó, passás per Ciutadela, per Capdepera y Artá fins à empalmá à Manacor amb so nòstro carril, y que llavò desde Palma se dirijís à Andraitx y à sa Punta Grossa d' Ervissa, atravesás tots es pòbles d' aquesta illa y es de Formentera, y anás à pará à sa còsta de València devés Denia, sería més convenient à tothom; perque encara que fós més llarga sa línea, y reclamás més pònts y un poch de més gasto, no tant com es que pareix à primera vista perqu' es canal de Menorca y es d' Ervissa no son tan fondos com es de Barcelona, se lograria tení més passatgés y més mercancia, perque se posarian en comunicació amb so Continent à totes ses illes Balears.

Aquest pensament nòstro mos pareix milló, però considerám per altre part que no es tan factible; perqu' es catalans, si emprenen amb entusiasme aquesta gran obra, heu fan segurament per desembarassarsé d' aquest badaluch de pedra que tenen al costat de Barcelona y dins els uys à un mateix temps; y es proposarlós un' altre via que vaja à pará lluny d' aquest punt, no los pòt acomodá massa.

Però lo qu' à n' els mallorquins im-

pòrta es qu' aquest pensament pas en-
vant, vaja allà ahont vaja à para; y que
es catalans no 'n fassan gens de cas de
lo que sa nòstra ignorancia mos ha fét
dí. Envant y à fé via anám, qu' hey ha
feyna moguda per uns quants anys. Jò
ja som véy y no esper veurerla acabada,
però es méus òssos s' alegrarán quant
vejin qu' es méus descendents l' apro-
fitin.

¡Deu mos dó vida per arribá à veu-
rerla realisada!

PEP D' AUBEÑA.

XEREMIADES.

Un altre desengañy més. Es prèmi
gròs no es vengut à Mallorca. ¡Quant
será es dia qu' es Mallorquins sabrán un
poch més de contes que no saben!

*
**

· Recomanám à tots els aficionats à sa
literatura mallorquina es magnífich tom
de poesies y òbres en pròsa que 'n forma
de calendari ha publicat es Directó de
s' *Isteño* Don Pere J. Gelabert. Es un
aplech numerós de bones mòstres de
molts d' escriptors mallorquins, esce-
lents per passa un bon rato.

*
**

L' Ancora ha regalat à n' es séus sus-
criptors un tomet calendari de nòva for-
ma que dú una colecció d' articles y
poesies morals que 'l fan interessant en
gran manera. També el recomanám.

*
**

Es vent de dissapte passat va essé fórt
y doná lloch à qu' una teula xapás sa má
à un homo, à qu' una pòst de colomé
fés un *piño* à n' es cap d' una dòna, à
que dos atlòts ó tres quedassen devall
una paret de Santa Catalina, un mòrt,
s' altre grave y s' altre ferit, à qu' un
cimal d' un om de devòra es featro cay-
gués à sa còsta y fés mal à ses botigues
de plats y òlles encara que no arreple-
gás ningú, à que caygnés una mitjanada
devés es carré d' En Torrella, à que
caygnés una paret y tomás una barrera
dins s' Hostalet d' En Cañelles y à altres
perjudicis y dañs que no recordám. Si
ses òbres se féssen amb aquella solidés
qu' es deguda, tal vegada no tendrian
tanta desgracia que llamentá, però avuy
en dia tot manòbra vol essé mètre y tot
propietari ròba à sa feyna tot quant pòt
per ferla amb més economia. Nòltros
voldríam que s' obligás à tothom à teni
ses tèules de ses volades, encallades.
Voldríam que no se tolerassen aquests
castellets de colomé, y que ses parets
primes se fessen amb pèus de refòrs
perque no vengués es cas de qu' es vent
les tomás.

Els Mèstres d' òbres y els Arquitectos

y els Ajuntaments haurían d' essé rigo-
ristes amb aquesta part.

*
**

Desitjosos de lletgi sa vida de Sant
Miquèl, voldríam que si hey ha qualcú
que la tenga la mos facilitás, dirijintla
baix de sobre à sa Redacció de L' IG-
NORANCIA.

*
**

Molts de passatgés se queixan de sa
pòca puntualitat qu' hey ha en ses sor-
tides y arribades d' es trens à n' es
séus punts de destino. Nòltros no creym
que sia còsa d' minuts, sinó que deve-
gades còsa de quarts; y si es axí en part
tenen rahó. Ara que comensa any nou y
qu' han passats es dies de truy voldríam
que s' Empresa atengués ses queixes de
aquests passatgés si son fundades.

GLÒSES.

Bona añada enguañy tendrém,
Donem gracias al Señó.
Jò som aquell Salomó
Que pens amb tanta finó
Que 'n tot Mallorca redó
No n' hi ha cap de milló,
Y si 'l sabeu menauló
Y jò y éll mos provarem;
Llavónses disputarem
Quin des dos heu fá milló.

Jesus Jusèp y Maria,
A vos vos vuy invocá
Si voléu m' heu de doná
La major sabiduría
Que si s' estravé un dia
Es méu sèbre declará
Tot es moviment que fá
Tant en sa nit còm de dia.

EN PERE.

CRIDA.

CALENDARI DE L' IGNORANCIA.

Es de forma americana y per setmanes, per-
que sia mes cómodo à n' els manestrals y pa-
gesos.

Comensa es dia de Nadal perque sia bò per
doná ses bones festes; y dú tot lo que duen ets
altres calendaris, ménos alló qu' els ignorants
no saben ni pòden sèbre per ara. També dú ses
Coranthores de Ciutat, y efemerides, y noticies,
y poesies, y covèrbs, y endevinayes, y recep-
tes de cunya, y rebostería, y que sé jò que més.

A n' es qui 'l compra se li regala al acte un
pla de tota Mallorca.

Se ven à s' Administració des periòdich L' IG-
NORANCIA; à sa tenda d' els hereus de Don Ga-
brièl Rotger, *Cadena de Cort*, núm. 11, Palma.

PREUS.—Un calendari..... Mitja pesseta
Una dotzena..... Cinch pessetes
Vint y cinch Deu pessetes

N. B.—Còm enguañy s' en han fet pochs no
n' hi haurá per qu' n' voldrá.

PORROS-FUYES.

SOLUCIONS Á LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—*Hey ha més dies que llangonisses*
SEMBLANSES.—1. *En qu' té tréna.*

2. *En qu' hey ha cartes.*
3. *En que dú noticies.*
4. *En qu' hey ha actes.*

TRIANGUL.....*Martir-Marti-Mart-Mar-Ma-M.*

XARADA.....*A-vi-la.*

CAVILACIÓ.....*Alejandro.*

FUGA.....*Amor en Donzella aygo. en cis-*

tella.
ENDEVINAYA.....*Ortenzia.*

GEROGLIFICH.

☞ jò ☞ LDD ☞ ls : pá R laab

UN BUÑOL FRANCÉS.

SEMBLANSES.

1. ¿En que s' assembla un miray à un homo honrat?
2. ¿Y es papé moneda à un' arruixada d' aygo d' estiu?
3. ¿Y moltes señoretas del dia à ses parets?
4. ¿Y un capitá de cavallería à un Bèllem el dia d' els Reys?

MESTRE GRINOS.

TRIANGUL DE PARAULES.

Omplí aquests pichs amb lletres que lletgides
diagonalment y de través, digan: sa 1.ª retxa,
un habitant; sa 2.ª, una ciutat; sa 3.ª, un objecte
que s' emplea à l' Iglesia; sa 4.ª, un tractament.
sa 5.ª, una nota musical; y sa 6.ª, una lletra.

ECSÉNÉ.

XARADA.

Ma prima, es s' inició
De tot quant ara sabeu;
Y ma segona se véu
D' animal pasturadó;
Tercera una interjecció
Que se diu quant se suplica;
D' un licor que dulcifica
El tot es s' engendradó.

MESTRE GRINOS.

CAVILACIÓ.

TRIFON RIGO

Compòndre amb aquestes lletres un llinatge.
EN PEPET.

FUGA DE CONSONANTS.

ll. ll. ll..ll . ll. ll.

UN BUÑOL FRANCÉS.

ENDEVINAYA.

En fan neixe dins sa má
Y ademés molt aviat,
En seguida que som nat
Ja pròvan si sé nadá.

MESTRE GRINOS.

(Ses solucions dissapte qui vé si som dius.)

30 DEZEMBRE DE 1882

Estampa d' En Pere J. Gelabert.